

Stimular la debatta davart l'Europa

Il Nov moviment european da Svizra

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ Il Nov moviment european da Svizra («nomes») ha gist publictà l'emprim numer d'ina seria nova da ses magazin en linguatg tudestg «europa.ch» (1). Il coc da la publicaziun è in raschioni cun il parsura nov, il cusseglier naziunal liberal Yves Christen (Vevey/VD). Plinavant infurmescha il magazin davart il schlargiament da l'Uniun europeana (UE), davart il di da l'Europa a la Scuola media evangelica (SME) d'Aschera, cun trais politichers prominents da noss chantun, sco era davart l'activitad dal «nomes» en 2004.

Ils chantuns e l'UE

L'emprim resumescha «europa.ch» curtamain la novitad sensaziunala da mars ed avrigl 2004 areguard la politica europeana da Svizra, numnadain il rapport da la Conferenza da las regenzas chantunales (CRC). Igl è tuttina ina novitad remartgabla da la legislatura federala 2003–2007 che plis chantuns espriman ensemen divergenzas cun Berna en moda clera ed udibla cur ch'i va per lur interess viduals. Quai ves'ins gia cun il «na» persvas da las pliras regenzas chantunales al pachet fiscal federal en votaziun ils 16 da matg. Ina tala tenuta conferma la vigur e vitalitad dal federalissem svizzer. Areguard la seduta da la CRC en mars scriva «europa.ch»: «Gia oz sustegna ina majoritad [relativa, G. S.-C.] da chantuns l'adesiun a l'UE: Argovia, Basilea-Citad, Friburg, Genevra, Giura, Lucerna, Neuchâtel, Son Gagl, Sursilvania, Turitg, Vad e Zug (...). En il futur vulan ils chantuns elavurar ina strategia europeana autonoma» (p. 2).

La nova situaziun en la UE procura per novas publicaziuns.

KEYSTONE

En lezs dudesch chantuns èn situadas trais citads essenzialas da Svizra e cunzunt la locomotiva economica turitgaisa; questa percorscha la malcontentientscha dal Baden-Württemberg limitrof davart l'extensiuon smesiravla da l'eroport «Unique» quasi fin al Rain. Ils presidents da las citads da Losanna, Son Gagl, Turitg e Winterthur han schizunt suttascritg il manifest dal «nomes» per tractativas d'adesiun a l'UE.

Politichers al gimnasi d'Aschera

Ils cussegls guvernativs dals chantuns

Lucerna, Sursilvania, Sutsilvania, Sviz, Uri e Zug han surpiglià il patronat d'ina dieta davart «il schlargiament da l'UE e la Svizra», organisada ils 18 e 19 d'october 2004, en il «KKL» da Lucerna, dal Forum european (2) cun cuss. fed. Micheline Calmy-Rey, il cumissari da l'UE Günther Verheugen e personalitads da Lituania, Pologna, Slovenia, Tschechia ed Ungaria. Areguard ils «bilaterals» constatti che mintga patg basegna oramai l'approvaziun da 25 stadis europeics empè da «be» 15. En quest connex releva Ronald Abegglen ch'il

schlargiament da l'UE «resulta d'in svilup da plis onns per dismetter ils fastizs dal sumbrival da fier che ha partì l'Europa durant passa sessanta onns» (p. 6). Tut lezzas dumondas, cun ils avantatgs e dischavantatgs d'ina eventuala adesiun svizra, han occupà ils gimnasiasts d'Aschera ils 31 da mars, en differentas gruppas da debattas, «cun represchentanants d'uniuns da giuvenils aifer partidas politicas e finalmain, tar ina discussiun al podium, cun ils cuss. naz. Andrea Hämmerle (ps), Duri Bezzola (Ppld) e Hansjörg Hassler (pps), sco era

l'anteriuor cuss. naz. Dumeni Columberg (pcd)» (p. 8)

Far part dals patgs da Schengen e Dublin

Il raschioni d'Abegglen e d'Almut Bonhage, secretaria generala dal «nomes», cun parsura Christen dat occasiun d'emprender d'enconuscher in politicher ch'ins auda pauc da nosa vart da la Sarina, schebain ch'el era 2003 president dal Cussegl naziunal. Christen (*1941), inschigner diplomà da la SPF da Turitg, anteriur president communal de Vevey, na presidiescha be il «nomes», mabain era l'uniun «Swiss-Solar» per il diever da l'energia dal sulegl, sco er ina fundaziun per promover il turissem cun velo. Sco cyclist passionà constatescha'l: «Quai che paisa per noss cumpatriots è la bursa e l'auto. Nus na pudain esser loschs ch'ins ha reprimè la debatta davart l'Europa gist pervi da la stagnaziun dal traffic sur il cunfin» (p. 4). Christen spera che la Svizra concludia «las tractativas bilaterals davart ils patgs da Schengen e Dublin (...) perquai ch'ella basegna quest pass» (p. 5). En lez senn vul el infurmar sistematicain la publicitad davart «il patratg da l'Europa che maina la pasch» (p. 5). Quai fa er il «nomes». Ses manifest han firmà personalitads uschè differentas sco Peter Bichsel, Mario Botta, Franz Hohler, Jakob Kellenberger, Hans Küng, Claude Nicollier, Roger de Weck e Walter Wittmann.

1) Adressa: Postfach 49, 3000 Berna 26.

Fax 031 302 56 82.

Posta electronica: redaktion@europa.ch

2) Adressa: Horwerstraße 87, 6005 Lucerna.

Posta electronica: info@europa-forum-luzern.ch.

Infurmaziuns: www.europa-forum-luzern.ch